

Activitatea pastoral – misionară a preotului în lumina noului Statut al Bisericii Ortodoxe

1. Noul Statut al Bisericii Ortodoxe Române - Libertate și responsabilitate pentru comuniune în Biserică¹

Statutul – act sau ansamblu de dispoziții cu caracter oficial prin care se reglementează scopul, structura și modul de funcționare al unei organizații, al unei asociații. Este legea fundamentală și toate celelalte regulamente care dezvoltă dispoziții ale statutului trebuie să fie conforme cu ceea ce se spune în el. În momentul în care nu ar fi recunoscut, Biserica ar putea fi acuzată că este organizație secretă. Statul, având dreptul de control asupra oricărei asociații, fundații, societăți, grupări, trebuie să verifice că nimic din aceste statute și regulamente proprii ale cultelor nu contravine legilor statului. Prin urmare, cultele sunt autonome, dar în condițiile legii. Statul nu spune cum să faci statutul, ci spune, potrivit Legii cultelor, că acesta nu trebuie să contravină securității publice, sănătății publice, moralei publice.

1.1 De ce un Nou Statut??? Scurt istoric

În Europa răsăriteană, în care ființează cele mai multe Biserici Ortodoxe autocefale și naționale, marile schimbări de regimuri, de ideologii și de politici de stat de la sfârșitul secolului XX, precum și transformările profunde petrecute în mentalitatea morală, spirituală și socială a popoarelor au generat urgente și necesare înnoiri în legislația bisericească. În România, întrucât vechiul statut al Bisericii Ortodoxe a funcționat sub regimul ateist, comunist, erau prevederi care să întărească poziția Bisericii în fața statului comunist și care în prezent nu mai sunt utile. De aceea, începând cu anul 1990, s-au adus peste 100 de amendamente la Statutul pentru organizarea și

¹ www.noutati-ortodoxe.ro/, cuvântul Prea Fericitului Daniel, după aprobarea noului Statut

funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, publicat în anul 1948. Aceste amendamente vizau: afirmarea libertății de credință și a autonomiei bisericești, redefinirea raporturilor dintre Biserică și Stat, eliminarea prevederilor care îngreunau lucrarea bisericească în instituțiile publice și fără dreptul de a desfășura activități sociale. Revizuirea și republicarea Statutului de funcționare și organizare a BOR au fost determinate de adoptarea, pe 28 decembrie 2006 și publicarea în „Monitorul Oficial“ pe 8 ianuarie 2007, a noii Legi a cultelor. Aceasta prevede că, în termen de 12 luni, toate cultele înregistrate în România au obligația să-și revizuiască statutele și să le armonizeze cu noua lege a cultelor și cu prevederile ei, elaborate în funcție de realitățile actuale.

În acest context, dinamismul și complexitatea vieții și misiunii Bisericii Ortodoxe Române au impus în ultimii ani o acțiune sistematică, de corelare a legislației proprii bisericești cu legislația de stat, în conformitate cu Sfintele Canoane, cu Tradiția ortodoxă și păstrând unitatea dogmatică, liturgică și canonică în comuniune cu Biserica Ortodoxă Universală. În ședința din **13 februarie 2007, Sfântul Sinod**, sub președinția vrednicului de pomenire Patriarhul Teoctist, a adoptat **un plan de măsuri** privind redactarea proiectului de Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Ca **principii majore**, bazate pe Tradiția apostolică, pe hotărârile sinoadelor ecumenice și pe viața sacramentală a Bisericii, s-au stabilit atunci:

- unitatea de credință panortodoxă (universală) și autocefalia națională;
- unitatea ierarhică sinodală și autonomie eparhială;
- coordonare ierarhică Patriarh și Mitropolit;
- cooperarea ierarhilor cu clerul și cu mireni - responsabilități distincte, dar lucrare comună;
- relațiile Bisericii cu Statul: autonomie față de Stat și cooperare cu acesta pentru păstrarea și promovarea valorilor credinței ortodoxe, și pentru binele societății.

Comisia sinodală specială a consultat, cu titlu orientativ, și Statutele celorlalte Biserici Ortodoxe surori, bogat izvor de experiență și viață bisericească. În această Comisie sinodală specială au lucrat împreună membri ai Sfântului Sinod, personal din Cancelaria Sfântului Sinod, profesori de teologie și canoniști.

În comentariile apărute până astăzi, se precizează că în **lunile iunie, iulie și august 2007 a avut loc la Centrele eparhiale din toată țara o temeinică studiere și dezbatere a Anteproiectului de statut**, elaborat de Comisia sinodală, cu scopul de a formula observații și propuneri venind din

experiența și practica administrativă a acestora. Apoi, Sinoadele Mitropolitane au procedat la sintetizarea, corelarea și completarea propunerilor venite de la eparhii. În acest context, Sfântul Sinod, într-o primă ședință, în zilele de **23-24 octombrie 2007, a definitivat articolele 1-89** din Proiectul de statut, apoi, în ședința din **27-28 noiembrie**, a definitivat **articolele 90-205**, iar în final, în ziua de **28 noiembrie 2007, a aprobat, cu unanimitate, textul noului Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române (205 articole)**. A fost o lucrare anevoioasă și migăloasă, care a necesitat o atenție deosebită din partea Patriarhului și a tuturor ierarhilor din Sfântul Sinod, mai ales că s-a lucrat sub presiunea timpului foarte limitat.

Astfel, după Statul din 1925 și cel din 1949, în temeiul Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, la solicitarea Patriarhului, Guvernul României, prin hotărârea nr. 53 din 16 ianuarie 2008, a recunoscut Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, care a fost, apoi, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 50 din 22 ianuarie 2008. Trebuie precizat că în fiecare caz, schimbarea Statutului a fost impusă de schimbarea Legii cultelor.

Noul Statut, deși perfectibil, reglementează, mai adecvat decât cel anterior, modalitățile după care Biserica noastră, prin eparhiile din interiorul și din afara granițelor țării, conduce și administrează diferitele ei activități.

1.2 Note specifice ale noului Statut

Noul Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, în mare parte, continuă statutul anterior. Totuși, în unele privințe, noul Statut completează sau simplifică pe cel anterior, iar în alte privințe aduce modificări majore, ca de pildă:

- Oferă un cadru mai bogat pentru prezența activă a Bisericii în viața societății, folosind și mijloace noi de comunicare în masă, cu scopul intensificării misiunii sale liturgice, pastorale, culturale și filantropice în societate.
- Acordă o atenție sporită modului de păstrare și administrare a bunurilor bisericesti, accentuând mai mult coresponsabilitatea clerului și mirenilor în această privință.

- Întrucât fenomenul migrației românilor în afara țării a luat o amploare fără precedent, noul Statut accentuează dreptul și responsabilitatea Sfântului Sinod de a se îngriji de românii ortodocși din afara granițelor României, adică de a crea mai multe parohii și, implicit, mai multe eparhii, ca lucrare pastorală pentru aceștia.
- Purtătorul de cuvânt al Patriarhiei, preotul Constantin Stoica², afirma că, potrivit noii legi, pentru prima dată, cultele sunt considerate parteneri sociali ai statului, Biserica având dreptul la opere de asistență socială.
- în Adunarea parohială, preotul nu era socotit ca administratorul averii bisericești, ci episcopul avea aceste atribuții, lucru care în realitate nu a avut loc aproape în nici o parohie din țară. Acum se prevede că preotul este cel care răspunde de averea bisericii, fiind ajutat desigur de unul sau chiar doi episcopi – art. 64, 65.³
- Altă prevedere importantă, care oarecum este revoluționară în Biserica Ortodoxă, este aceea că femeile majore sunt membre ale Adunării Parohiale și, drept consecință, ele pot face parte și din Consiliul Parohial, nu numai din Comitetul Parohial ca până acum. Această prevedere nu mai există în nici o Biserică Ortodoxă - art. 54, alin. 2, art. 59.⁴
- O altă schimbare se referă la procedura alegerii ierarhilor, care acum sunt aleși de către Sfântul Sinod, în armonie cu practica panortodoxă actuală - până acum alegerea făcându-se de către Colegiul Electoral Bisericesc - PS Damaschin declara în acest sens: “ne-am aliniat și noi la celelalte Biserici Ortodoxe, căci rămăsesem singura Biserica Ortodoxă în care laicatul avea un cuvânt important de spus. În toate celelalte Biserici alegerea ierarhilor se face de către ierarhi. - Există unele deosebiri în ceea ce privește procedura alegerii, dar laicii și preoții nu participă prin vot la alegeri în nici o Biserică Ortodoxă. Riscam să intrăm într-o oarecare contradicție cu celelalte Biserici, pentru ca atunci când s-a hotărât autocefalia Bisericii noastre, s-a hotărât și că vom păstra unitatea de cult, și credința canonică cu toate celelalte Biserici

² www.noutati-ortodoxe.ro/, cuvântul Prea Fericitului Daniel, după aprobarea noului Statut

³ **STATUTUL din 16 ianuarie 2008** pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008

⁴ **Ibidem**

Ortodoxe. De exemplu, în Patriarhia Ecumenică și în Patriarhia Moscovei nu toată ierarhia votează, cum se întâmplă la noi, ci doar 12 ierarhi aleg episcopul, arhiepiscopul sau mitropolitul dintr-o eparhie vacantă. În alte Biserici votează toți ierarhii titulari, însă nu și episcopii vicari”⁵.

Aceste aspecte definitorii pot naște și o altfel de privire asupra lucrării și activității în parohie.

2. O nouă abordare pastoral-misionară??!

2.1 Preot, parohie, pastorație – linii generale

Experiența pastorală ne convinge din ce în ce mai mult că pulsul vieții unei Biserici naționale este dat de pulsul unității de bază, care este parohia. Din punct de vedere al legislației bisericești actuale, în Biserica Ortodoxa Română, *parohia este comunitatea creștinilor ortodocși, clerici și mireni, situată pe un anumit teritoriu și subordonată centrului eparhial din punct de vedere canonic, juridic, administrativ și patrimonial, condusă de un preot paroh numit de chiriarhul eparhiei respective*⁶ – art. 43 . Aceasta structură administrativă a fost și rămâne determinată de un altar, de un loc sacru, și nu doar de un centru administrativ. Creștinii care se adună în jurul acestui altar fac aceasta, determinați de credință nu de vreo ideologie. Cu alte cuvinte, parohia a fost și este forma de baza a structurii bisericești, constituită pe un teritoriu unde se săvârșește în mod statornic o lucrare sacră, de persoane special abilitate în acest sens, unite într-o comunitate bisericească de aceeași credință.

Noțiunea de "parohie" nu se poate reduce la o definiție juridică sau sociologică, așa cum viața parohiei nu se reduce la administrație, la registrele de evidență contabilă, ci are aspecte mult mai complexe decât s-ar crede. Nu este un spațiu unde vin doar binecuvântări și dispoziții administrative, ci unde creștinii, clerici și laici, trăiesc Taina lui Hristos, în comuniune cu episcopul locului, toți, în calitate de mădulare ale aceluiași Trup tainic al Domnului. Preotul nu este șeful unei unități administrative, fie

⁵ <http://www.crestinortodox.ro/module>

⁶ **STATUTUL din 16 ianuarie 2008** pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008

ea și bisericească, ci slujitorul poporului lui Dumnezeu și iconomul Tainelor lui Dumnezeu. Scopul parohiei nu e doar administrativ și organizatoric, deși, fiind din lume are și un asemenea aspect. Centrul parohiei este sfânta biserică, iar viața ei o constituie lucrările sfinte săvârșite în biserică și în spațiul parohiei. În acest spațiu se activează slujirile Bisericii: învățătorească, de conducere și sfințitoare. Aici sunt încercate forțele active ale Bisericii, membrii ei apără tezaurul de credință al Bisericii și se ostenesc, după puterile și râvna lor, să și-l împrățieze. În felul acesta parohia se dovedește a fi o comunitate vie, școala unde se învață a trăi drept, o binecuvântare și pentru societatea civilă.

În zilele noastre, parohia, ca unitate bisericească de bază trece prin schimbări diverse, datorate, înainte de toate, ritmului în care trăiește, evoluează și se schimbă societatea însăși. Preotul de azi trebuie să-și ia în serios funcțiile și responsabilitățile pastorale esențiale:

- săvârșirea Sfintelor Taine și ierurgii,
- predicarea Cuvântului lui Dumnezeu,
- exemplul cu vorba și cu fapta.

Pentru împlinirea acestor responsabilități preotul este solicitat intens și în diverse moduri, solicitări cărora trebuie să le răspundă ca un om al zilelor noastre. Unele dintre solicitări cer o abordare nouă din partea preotului. Sunt ele, oare, străine de duhul comunității creștine primare? Nicidecum.

2.2 Creștinismul primar exemplul misionar actual

La Cincizecime Apostolii au primit harul Duhului Sfânt ca să îplinească porunca Mântuitorului: "Mergând, învățați toate neamurile botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh" (Matei 28, 19-20). Aplicarea acestei porunci cerea un efort deosebit din partea primilor creștini care în perioada de misiune intensă a Bisericii, erau itineranți. Încet-încet, cu începere din secolele al III-lea și al IV-lea, preoții erau fixați în comunitățile pe care le deserveau. În acest fel au apărut comunitățile parohiale. Și acestea nu erau puține. În secolul al V-lea Teodoret al Cyruului (392-458), scria papei Leon cel Mare (440-461), ca în eparhia lui înființase opt sute de parohii⁷.

⁷ http://www.crestinortodox.ro/Parohia____spatiu_misionar

Astfel, încă din primele zile ale istoriei sale, creștinismul a fost comunitar, nucleul comunităților formându-se din predicarea Cuvântului, rugăciune, Euharistie (Fapte 2, 41-47). Caracterul misionar este dat tocmai de faptul că rostul și finalitatea acțiunilor din biserică vizează sfințirea lumii. Ekklesia este comunitate deschisă spre cer, care se hrănește din iubirea Marelui Hristos. În ea raporturile dintre membrii comunității trebuie să fie frățești, ca cele existente între membrii unei familii (Matei 18, 14-15; 3, 31; 10, 30); comunitatea eclezială trebuie să fie un loc al păcii (Matei 18, 19-20) iar iertarea, bază a păcii comunității (Matei 18, 35).

Exigențele Mântuitorului erau clare pentru toți. Vedem acest lucru, din primele zile ale Bisericii: mulțimea credincioșilor crea un tot unitar, o inimă și un suflet (Fapte 4, 32), stăruind la templu zi de zi (Fapte 2, 46); comunitatea avea toate în comun (Fapte 2, 44-46) se propovăduia cuvântul lui Dumnezeu (Fapte 4, 33) se săvârșea Sf. Euharistie (Fapte 2, 46), modul de viață al primilor creștini fiind însoțit de multe semne și minuni (Fapte 2, 43). Prin propovăduirea Cuvântului creștea poporul creștinesc.

Inițial, comunitățile creștine aveau în frunte pe apostolii și ucenicii acestora, alături de ei, activând pentru întărirea comunității și profeții, învățatorii, taumaturgii, glosolalii etc. (1 Cor. 12, 28), revelând tainele lui Dumnezeu și păstrând depozitul tradiției prin mărturia dată lumii despre Hristos. Pe măsura ce biserica își extindea spațiul de acțiune, comunitățile apostolice și post-apostolice prezentau un larg evantai de funcții, de activități și de slujiri care contribuiau la întărirea și extinderea Bisericii. Așadar, nu e o noutate, că noul Statut accentuează împărțirea funcțiilor pentru o mai bună abordare a problemelor cu care se confruntă societatea actuală și implicit creștinii, art. 67.⁸

Dacă în primele veacuri Sfinții Părinți au făcut eforturi pastoral-misionare deosebite pentru înființarea, păstrarea și dezvoltarea comunităților creștine, astăzi, deși le-am primit gata înființate, unele mai mult sau mai puțin lucrătoare, nu reușim totuși să urmăm cu aceeași voință implicarea activă caracteristică primelor veacuri. Vrem, nu vrem, trebuie să recunoaștem că nu ne asumăm responsabilitatea față de datoriile spirituale, materiale ale celor pe care-i păstorim. Ne-am învățat să cerem noi de la ei și nu invers. Am început să trăim într-o autosuficiență distructivă pentru unitatea Bisericii. Nu știm să apreciem valoarea învățăturilor primite, patrimoniul cultural, spiritual și material transmis de veacuri. Ne plângem că nu vin creștinii în Biserică dar nu avem voința de a păstra măcar un sfert din

⁸ **STATUTUL din 16 ianuarie 2008** pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008

programul de rugăciune al primelor veacuri. Date fiind astfel de aspecte care reflectă suflul nostru pastoral-misionar, apar inevitabil următoarele întrebări:

Este de ajuns ce face astăzi păstorul pentru oile sale ?? Nu așteptă oare doar fonduri nerambursabile fără să lucreze el la fondul spiritual???

Răspunsul îl știm cu toții dar nu ne oprim asupra lui pentru a-l face lucrător. Unii dintre noi au mijloacele necesare dar nu le folosesc din neștiință sau indiferență, alții au voința dar nu au mijloacele. Cei mai învârstă se lasă pe mâna tinerilor iar cei tineri se bazează pe experiența și înțelepciunea bătrânilor și tot așa și timpul trece în defavoarea sufletelor noastre și ale credincioșilor. Pastorația și misiunea preotului ar trebui să se reflecte în faptele sale, în ceea ce lasă urmașilor. De aceea noul statut pune accentul pe importanța fiecărui sector în viața unei parohii: cultural, social, misionar, administrativ, pentru tineret, etc, art. 67.⁹ Întrebare este: de unde ii vom lua și cum vom responsabiliza credincioșii pentru o activitatea așa de laborioasă ??? Facem trimitere în special la parohiile din mediul rural.

2.3 Implicarea laicilor în misiunea Bisericii

Știind ca strategia misionar-pastorală a unei Biserici se hotărăște colegial, și la nivel parohial se poate face același lucru luându-se deciziile și stabilindu-se metodele în cadrul organelor colegiale de conducere a parohiei. Acest lucru este posibil numai dacă din aceste organe fac parte persoane care pot și vor să facă ceva în parohie și nu persoane a căror activitate să se limiteze doar la semnarea hârtiilor administrative elaborate de paroh.

Trebuie depășită ideea că într-o comunitate bisericească problemele acesteia revin doar preotului, celorlalte rezervându-li-se doar dreptul de a se supune și a se achita de obligații, idee totalitară care încalcă sobornicitatea Bisericii. Credincioșii nu mai sunt aceeași, și-au diversificat preocupările, sunt confrunțați cu probleme noi de ordin cultural, ideologic, social, economic, etc. Nevoia implicării elementului laic în misiunea parohiei se impune fără nici o rezervă. Din păcate, sunt tot mai puțini care se implică pentru că nu au o motivație materială. De aceea e nevoie de răbdare, de dragoste și de preoți stăpâniți de duh misionar și care, în rugăciune, în faptă și în cultură să depășească limitele comunității care i-a fost încredințată, să depășească comoditatea dată de satisfacția și suficiența funcției pe care o deține în comunitatea bisericească. Aceasta înseamnă că preotul este primul

⁹ STATUTUL din 16 ianuarie 2008 pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008

căruia îi revine responsabilitatea misiunii parohiale. El trebuie să aibă conștiința că este părinte al parohiei, omul providențial care naște și renaște continuu oamenii la Hristos; are obligații care depășesc pe cele administrative. El este responsabil de ordinea vieții în comunitatea eclesială, de sănătatea sufletească a celor păstoriți, de păstrarea și transmiterea tezaurului de credință, este responsabil de săvârșirea după rânduiala a slujbelor religioase.

Preotul nu trebuie să se lase influențat de atitudinea negativă, pesimistă a celor ce fac doar act de prezență la slujbe și activități fără a se implica cu dragoste. Comunitățile nu mai arată aceeași viață intensă ca în vremea incipientă a creștinismului. Sunt cazuri în care preotul își dorește o implicare accentuată din partea enoriașilor dar aceștia sunt indiferenți sau invers. Motivațiile sunt multiple, însă lipsite de duhul comuniunii. De exemplu, mediul rural se confruntă cu iminența îmbătrânirii poporului creștin ceea ce poate aduce un plus duhovnicesc dar un regres în celelalte aspecte. De multe ori, singurul misionar al parohiei rămâne doar preotul. El fiind, de altfel, nu numai iconomul Tainelor lui Dumnezeu, ci și al bugetului parohial. Probabil aceasta este explicația pentru care se transferă responsabilitatea în totalitate în mâinile preotului – art. 64.¹⁰

Fiind astfel de date ale problemelor, ne întrebăm dacă nu vor apărea oare suspiciuni vis-a-vis de acest transfer totalitar de responsabilități??? Minimalizăm rolul mirenilor în alegerea clerului dar le cerem să ne ajute în dezvoltarea pastoral-misionară, socială. Nădejdea și credința noastră rămâne aceea ca și creștinii mireni să participe la activitățile parohiale din convingere, în baza dragostei pentru Dumnezeu și pentru aproapele. Preotul va trebui să dea în schimb transparență în toate aspectele vieții desfășurate în parohie sau înafara ei.

E neapărat necesar să ținem cont și de faptul că astăzi parohia este asaltată de diverse curente ideologice, religioase și nu numai, de influențe de tot felul care nu pot fi evitate, dimpotrivă, trebuie preîntâmpinate prin programe și proiecte bine punctate. Răspunsul pe care îl va da parohia problemelor cu care se confruntă trebuie să fie reactualizarea în forme noi și adecvate a duhului misionar al Bisericii dintotdeauna. În acest sens, slujbele trebuie săvârșite respectându-se decența și evlavie tradițională și incluzând neapărat predica. Nu trebuie să predicăm ca și cum n-am avea sectari în parohie sau să lăsam în parohie predica pe seama sectarilor, noi punându-ne la adăpostul bogăției cultului. Invectivele nu trebuie să existe în predică. Nu trebuie uitat, desigur, că prima predică misionară a preotului este modul său

¹⁰ Ibidem

și al familiei sale de comportare în parohie. Slujbele cu caracter ocazional pot fi tot atâtea mijloace prin care se va putea face misiune, dat fiind că în aceste ocazii (botez, cununii, sfeștării, înmormântări, etc.) participă credincioși mai puțin practicanți, necredincioși și chiar adepți ai altor credințe. Pot fi utilizate conferințe cu caracter religios. În centrul lor trebuie să fie doctrina noastră, Sf. Scriptura. Putem folosi pentru diverse acțiuni, serviciile mass-media (presa scrisă, radioul și televiziunea). Conducerea parohiei trebuie să participe la acțiuni organizate de diverse instituții sau persoane care vizează și interesele parohiei, cum ar fi cele privind școala, educația, morala, exigentele sociale, etc. - art. 67.¹¹

2.4 Clerul și politica

Ideea că preotul nu trebuie să facă politică nu trebuie confundată cu neparticiparea la viața cetății. Prezența preotului în diverse comisii poate depăși prejudecățile unora și ne poate apropia pe unii de alții. La 6 martie 2008, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a reexaminat hotărârea nr. 410 luată în ședința de lucru din 12-13 februarie 2004, privind problema implicării preoților în politică, și hotărăște¹²: „În calitatea sa de cetățean al Patriei și de părinte duhovnicesc al tuturor enoriașilor săi, indiferent de orientarea lor politică, preotul are libertatea, binecuvântarea și îndatorirea ca, de pe poziția și prin mijloacele care-i sunt specifice, să participe la viața cetății, sprijinind activitățile menite să promoveze binele obștesc și împotrivindu-se oricăror măsuri sau activități care se dovedesc a fi în contradicție cu învățătura și morala creștină ortodoxă. Opțiunea sa politică se exprima prin vot”. Aceasta poate constitui un fel de ușă prin care să facem să pătrundă ideile noastre în medii care până acum se arătau închise față de orice mesaj creștin. Prestația preotului trebuie să fie la nivelul cerut de respectivele acțiuni, nu festivă.

În conformitate cu Sfintele Canoane ale Bisericii Universale¹³ (6 Apostolic, 7 Sinodul IV Ecumenic, 10 Sinodul VII Ecumenic, 11 Sinodul local Cartagina), care stipulează că printre îndeletnicirile incompatibile cu slujirea și demnitatea clericului se număra și aceea de "a primi asupra sa

¹¹ Ibidem

¹² <http://www.ortodoxmedia.com>

¹³ <http://www.ortodoxmedia.com>

dregătorii sau îndeletniciri lumești", preotului îi este interzis să facă politică partinică, să fie membru al unui partid politic, să participe la campanii electorale, să candideze și să devină membru al parlamentului sau consiliilor locale, primar, viceprimar sau să ocupe funcții în administrația publică centrală și locală. Cel care va încălca aceste reguli, precum și legământul deus la hirotonie, se supune judecății¹⁴ în Consistoriile eparhiale.

Ținând cont de toate aceste precizări și de mascarada politică a contemporaneității ar trebui să ne întrebăm:

Cum și cât trebuie să se implice un preot în relațiile cu autoritățile locale fără a face campanie mascată acestora ??? Nu lăsăm oare loc la interpretări ce pot duce la pierderea creștinilor??? Autoritățile trebuie să conștientizeze că educația omului se face, indiferent de vârstă și pregătire și în Biserică și ar trebui să răspundă neapărat la nevoile acesteia. Dată fiind situația politică actuală, riscurile implicării în relațiile cu autoritățile locale pot fi din ce în ce mai mari. Cu cât ne vom afișa mai puțin cu ele, cu atât vom păstra mai puternice credința, nădejdea și dragostea păstoriților noștri.

Abordarea acestui subiect va aduce mereu opinii diverse dar sperăm că noul suflu care veghează la asigurarea unității și liniștei Bisericii lui Hristos, va aduce un dialog benefic cu autoritățile, fără a se arăta nici o umbră de părtinire.

3. Perspectivele pastorației și misiunii în parohie, art.67¹⁵

Ca ucenici ai lui Dumnezeu, trebuie să ne asumăm un mod de viață creștină, modelat după Mântuitorul Hristos și caracterizat de experiențele fundamentale amintite și mai sus: învățătura Apostolilor, comuniunea interpersonală, frângerea pâinii și rugăciunile precum și mărturia înaintea lumii. Ca pastorația și misiunea noastră să tindă spre desăvârșire, trebuie să ne oprim cu atenție asupra fiecărui aspect. Pentru aceasta e nevoie de personalitate și demnitate, însușiri absolut necesare pentru încercările din parohie.

¹⁴ se încadrează în prevederile art. 3, lit. "d" și "e" din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române

¹⁵ **STATUTUL din 16 ianuarie 2008** pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008

Ca slujitor la altar, preotul e dator să slujească pe pământ ca și cum ar aparține cerului – mâinile sale să fie curate de orice abuz, vinovăție sau dorință¹⁶. **Ca păstor** el este analizat în funcție de capacitatea sa de a învăța, de a sfătui, de a media – misiunea lui este continuă așa cum și sufletele sunt continuu însetate de lumină. **Ca predicator**, se cere neapărat să fie un bun psiholog, să fie la zi cu toate problemele, - așa cum un doctor trupesc nu poate rezista în slujba sa dacă nu se informează despre noile proceduri și medicamente la fel se întâmplă și cu slujitorul Domnului. Preotul să facă ceea ce spune în biserică prin slujbele săvârșite – să fie în slujba păcii, să fie o isihia – între creștini. Iar când e vorba de apostolatul social, să fie exemplul suprem așa cum și Mântuitorul este pentru întreaga creștinătate.

Sunt doar câteva linii care ne atrag atenția că Biserica Ortodoxă prin clericii ei, trebuie să se raporteze pozitiv față de ideologia europeană actuală, în maniera în care s-au raportat Părinții Bisericii față de civilizația Imperiului Roman din vremea lor. Sfinții Părinți nu au luat orice din civilizația romană. Abordarea de astăzi e dificilă pentru că, spre deosebire de Imperiul Roman din secolele IV-V, în fruntea UE nu e un conducător ortodox care să și răscroiască „imperiul” la exigențele religioase.

Realitatea e una dură și ne provoacă la o mai atentă abordare a activității prin următoarele aspecte:

- formarea unei conștiințe a prezenței lui Dumnezeu în viața lumii;
- implicarea și coresponsabilizarea credincioșilor în viața liturgică a parohiei;
- intensificarea catehizării tinerelor familii creștine dar și catehizarea adulților; ex: catehizarea tinerilor înainte de căsătorie, interesul permanent al preotului față de nou-întemeiata familie, consilierea de către preot a tinerilor care intenționează să divorțeze;
- implicarea copiilor și a tinerilor în activități sociale: vizitarea celor de vârsta lor aflați în suferință, vizitarea bolnavilor;
- ajutorarea familiilor sărace;
- ajutorarea parohiilor care au biserici noi în construcție;
- atitudini ferme față de mediile de informare care cultivă erotismul, pornografia, imoralitatea, libertatea prost înțeleasă, deznădăcinarea culturală și spirituală;
- colaborarea preotului cu autoritățile locale pentru programe sociale și culturale;

¹⁶ Moisiu, R.P.Alexandru – *Problèmes de théologie pastorale dans la littérature théologique roumaine de ces derniers décennies*, dans l'étude - De la théologie orthodoxe roumaine des origines à nos jours – Ed. I.B.M, Bucarest, 1974, p. 445

- antrenarea credincioșilor în activitățile Bisericii în vederea dezvoltării simțului comunitar;
- slujbe misionare mai multe, eventual cu aducerea unor sfinte moaște;
- intensificarea vizitelor pastorale în familiile credincioșilor;
- organizarea corului parohiei;
- organizarea de conferințe, simpozioane, manifestări literar-artistice, organizarea bibliotecilor parohiale;
- implicarea intelectualilor în activitatea Bisericii, ajutorarea parohiilor sărace de către parohiile care nu au probleme financiare – art. 46, alin. 2¹⁷;
- colaborarea preoților parohi cu preoții de caritate din spitale, penitenciare, unități militare;
- organizarea de pelerinaje;
- o abordare după învățăturile creștine ale temelor actuale: transplantul de organe, avortul, eutanasia, tehnologia performantă, folosirea internetului;
- o grijă pastorală deosebită față de tinerii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, încercând ca, prin vizite și sprijin în toate probleme lor, să prevină eventualele crize prin care pot trece, etc.

Exemplele pot continua la nesfârșit. Semnalul de alarmă e tras de mult. Aceste aspecte enumerate anterior au rolul de a ne conștientiza, de a vedea și a umple lipsurile din activitatea noastră pastoral – misionară. Pentru aceasta avem nevoie de voință puternică, răbdare și dragoste pentru Biserica lui Hristos, pentru împlinirea poruncilor. Când un preot dorește să facă ceva în parohie, intenția și lucrarea lui vor fi cândva răsplătite. E limpede că noul Statut, mai mult decât cel vechi, ne cere o implicare accentuată, ordonată în spațiile cultural, social, educațional pe o bază duhovnicească bine încheată. Rezolvarea ar trebui să apară și din implicațiile motivaționale venite de la Unitățile Centrale.

Dorindu-se parcă o întărire a importanța acestei “Constituții ortodoxe”, Sinodul a proclamat anul 2008 "An jubiliar al Sfintei Scripturi și al Sfintei Liturghii" mijloacele de bază într-o parohie, care la rândul ei reprezintă baza și temeiul pentru o bună structură bisericească. Să nu uităm că nu e loc de compromisuri în trăirile și acțiunile noastre, chiar dacă societatea actuală nu este străină de astfel de principii, de astfel de trăiri.

¹⁷ **STATUTUL din 16 ianuarie 2008** pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008

Bibliografie

- Biblia sau Sfânta Scriptură**, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, 2006
- David, Diac. P.I.** – Călăuza creștină, Editura Ep. Argeșului, Curtea De Argeș, 1994
- DECRET nr. 233 din 23 februarie 1949** privind aprobarea Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
Emitent : MINISTERUL CULTELOR Publicat în :
MONITORUL OFICIAL din 1949
- Floca, Arhid. Prof. Dr. Ioan N.** – Drept Canonic Ortodox, Legislație și Administrație Bisericească, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, vol. II, 1990
- Moisiu, R.P.Alexandru** – Problemés de théologie pastorale dans la littérature théologique roumaine de ces derniers décennies, dans l'étude - De la théologie orthodoxe roumaine des originies à nos jours – Ed. I.B.M, Bucarest, 1974
- Păcurariu, Pr. Prof. Dr. Mircea** – Istoria Bisericii Ortodoxe Române, Editura Episcopiei Dunării de jos, Galați, 1996
- Popescu, Pr. Prof. Dr. Dumitru** – Hristos, Biserică, Societate, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, 1998
- Secretariatul de Stat pentru Culte** - Viața Religioasă din România, București, 1999.
- STATUTUL din 16 ianuarie 2008**, pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române
EMITENT: GUVERNUL
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 22 ianuarie 2008
- http://www.crestinortodox.ro/Parohia___spatiu_misionar
<http://www.noutati-ortodoxe.ro/> , cuvântul Prea Fericitului Daniel,
după aprobarea noului Statut
http://www.crestinortodox.ro/Parohia___spatiu_misionar